

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Doma laukums 8A, Rīga, LV-1939, Latvija, tālr. +371 67221848, e-pasts neplp@neplp.lv, www.neplp.lv

APSTIPRINĀTS
ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes
2023.gada 14. septembra lēmumu Nr. 324/1-2

**VADLĪNIJAS ELEKTRONISKO PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU
DARBĪBAS PĀRBAUDEI ELEKTRONISKO PLAŠSAZIŅAS
LĪDZEKĻU LIKUMA 61.PANTA KĀRTĪBĀ**

SATURS

IEVADS	3
1. NORMATĪVAIS REGULĒJUMS	4
2. PADOMES TIESĪBAS UN PIENĀKUMI TELEVĪZIJAS PROGRAMMU IZPLATĪŠANAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU DARBĪBAS PĀRBAUDĒ	6
3. TELEVĪZIJAS PROGRAMMU IZPLATĪŠANAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI TO DARBĪBAS PĀRBAUDĒ	9

IEVADS

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk arī – Padome) ir izstrādājusi “*Vadlīnijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pārbaudei Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 61.panta kārtībā*” (turpmāk – Vadlīnijas). Vadlīnijas izstrādātas, lai sekmētu vienotu televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju (turpmāk arī – pakalpojumu sniedzējs) izpratni par Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL) noteiktajām prasībām, Padomes tiesībām televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju darbības pārbaudēs, kā arī veidotu izpratni par pakalpojumu sniedzēju pienākumiem.

Šo Vadlīniju mērķis ir izveidot vienotu izpratni televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju darbības pārbaudei, tajā skaitā to publisko elektronisko sakaru tīkla pieslēguma punktā klātienē.

Vadlīnijas ir izstrādātas, ievērojot Latvijas Republikas Satversmi, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu un citos nozari regulējošajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz Padomes tiesībām veikt televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju darbības pārbaudes, kā arī tiesu praksi.

Vadlīnijas nav uz āru saistošs normatīvais akts, neizstāj likumos noteikto, tajā skaitā attiecībā uz informācijas pieprasījumiem elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pārbaudei gan klātienē, gan attālināti, un ir izmantojamas tikai kā tiesību normu piemērošanas paskaidrojošs materiāls.

1. NORMATĪVAIS REGULĒJUMS

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 61.panta pirmajā daļā ir noteiktas Padomes tiesības televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju darbības pārbaudēs:

- “1) pārbaudīt elektroniskā plašsaziņas līdzekļa izplatīto programmu uzskaiti un ierakstus;*
- 2) pieprasīt no elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem to finansiālās darbības pārskatu, ja šie plašsaziņas līdzekļi pieprasa vai iegūst valsts vai pašvaldību budžeta finansējumu vai maksājumu atvieglojumus;*
- 3) ierasties (arī bez iepriekšēja brīdinājuma) pie jebkura elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pārbaudes veikšanai, lai nodrošinātu šajā likumā noteikto Padomes valsts pārvaldes uzdevumu izpildi;*
- 4) pamatojoties uz šā likuma 61.¹ pantā minēto tiesneša lēmumu, elektroniskā plašsaziņas līdzekļa un policijas klātbūtnē iekļūt (arī bez iepriekšēja brīdinājuma) attiecīgā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošajos objektos, veikt šo objektu piespiedu pārmeklēšanu un tajos esošo mantu un dokumentu [tai skaitā elektroniskajā informācijas sistēmā — datoros, disketēs un citos informācijas nesējos — saglabāto ziņu (datu)] apskati un informācijas fiksēšanu, lai nodrošinātu šajā likumā noteikto Padomes valsts pārvaldes uzdevumu izpildi.”*

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas 2023.-2027.gadam nodaļas “B-6 Programmu izplatīšanas pakalpojumi” uzdevumu sadaļa noteic: *“Jāveicina programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju jomas caurskatāmība, vienlaikus veicot pasākumus televīzijas programmu prettiesiskas izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju skaita samazināšanai.”* Tāpat šajā sadaļā ir iekļauts uzdevums: *“Jāpilnveido programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju uzraudzības sistēma.”*

Rīgas pilsētas tiesa 2023.gada 6.jūnijā pieņēma spriedumu lietā ar lietvedības Nr.1A/23/420, kura motīvu daļā norādīja: *“Saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 61.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu, Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei ir tiesības pārbaudīt elektroniskā plašsaziņas līdzekļa izplatīto programmu uzskaiti un ierakstus; ierasties (arī bez iepriekšēja brīdinājuma) pie jebkura elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pārbaudes veikšanai, lai nodrošinātu šajā likumā noteikto Padomes valsts pārvaldes uzdevumu izpildi.”* Tāpat Tiesa lēma, ka pakalpojuma sniedzējam ir pienākums nodrošināt Padomei tehnisku iespēju pārbaudīt izplatītās programmas atbilstoši programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzējam izsniegtajai retranslācijas atļaujai.¹

¹ Rīgas pilsētas tiesas spriedums lietā Nr.1A/23/420. 2023.gada 6.jūnijs.

Ievērojot minēto un vērtējot tiesību normas kopsakarā ar Padomes praksi un tiesu praksi minētajos jautājumos, Padome ir izstrādājusi vadlīnijas nolūkā veidot vienotu izpratni par elektronisko plašsaziņas līdzekļu, tajā skaitā televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju tiesībām un pienākumiem darbības pārbaūžu laikā klātienē, bet ne tikai, kā arī pārbaūžu norisi. Vadlīnijas ņemamas vērā, vērtējot tās kopsakarā ar Padomes 2023. gada 8. septembra “Televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju pārbaudes nolikumu” (turpmāk arī – Nolikums).

2. PADOMES TIESĪBAS UN PIENĀKUMI TELEVĪZIJAS PROGRAMMU IZPLATĪŠANAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU DARBĪBAS PĀRBAUDĒ

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome veic televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju darbības pārbaudi, lai uzraudzītu galalietotājam bez maksas pieejamo programmu izplatīšanu atbilstoši EPLL noteiktajam, televīzijas programmu retranslāciju atbilstoši pakalpojuma sniedzēja retranslācijas atļaujas programmu sarakstam, televīzijas programmu prioritārās izvietojuma secību pamatpiedāvājumā abonentiem, izplatīto televīzijas programmu nodrošinājumu ar valodas celiņu latviešu valodā atbilstoši EPLL noteiktajam, kā arī, lai izpildītu citas normatīvajos aktos noteiktās Padomes valsts pārvaldes funkcijas.

Padome veic visu televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu veidu (analogā televīzija, digitālā televīzija un IP televīzija) pārbaudi.

Padome veic pakalpojuma sniedzēja pārbaudi atbilstoši Nolikuma prasībām. Pārbaudes aktu saturs un forma noteikta Nolikumā.

1. Veicot televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju pārbaudi, Padomei ir tiesības:

- 1) ierasties (arī bez iepriekšēja brīdinājuma) pie pakalpojuma sniedzēja tā juridiskajā vai faktiskajā adresē;
- 2) noteikt laiku, kādā pakalpojuma sniedzējam ir pienākums ierasties pārbaudes veikšanas vietā saskaņā ar Nolikuma 9.punktu;
- 3) piekļūt pakalpojuma sniedzēja tehniskajam nodrošinājumam, kas nepieciešams pārbaudei un saņemt bezmaksas piekļuvi par atsevišķu samaksu pieejamām (kodētām) pakalpojuma sniedzēja izplatītajām televīzijas programmām;
- 4) izmantot Padomes tehnisko nodrošinājumu, ja tas nepieciešams pārbaudes veikšanai;
- 5) pieprasīt un saņemt ar televīzijas programmu izplatīšanu un citus ar pamatdarbību saistītus dokumentus, pārbaudes laikā iepazīties ar tiem, kā arī noteikt termiņu dokumentu iesniegšanai Padomē;
- 6) veikt pārbažu foto un video fiksāciju;
- 7) veikt citas darbības, lai nodrošinātu Padomes funkciju veikšanu.

2. Veicot televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju pārbaudi ar tiesneša lēmumu, Padomei ir tiesības:

- 1) policijas klātbūtnē iekļūt (arī bez iepriekšēja brīdinājuma) pakalpojumu sniedzēja

īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošajos objektos;

- 2) veikt šo noteikumu 2.punkta 1. apakšpunktā minēto objektu piespiedu pārmeklēšanu un tajos esošo mantu un dokumentu, tai skaitā elektroniskajā informācijas sistēmā — datoros, disketēs un citos informācijas nesējos — saglabāto ziņu (datu), apskati un informācijas fiksēšanu;
- 3) izmantot Padomes tehnisko nodrošinājumu, ja tas nepieciešams pārbaudes veikšanai;
- 4) veikt pārbaudi bez pakalpojumu sniedzēja pārstāvja klātbūtnes;
- 5) veikt citas darbības, lai nodrošinātu Padomes funkciju veikšanu.

3. Veicot televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju pārbaudi, Padomei ir pienākums:

- 1) ierodoties pakalpojumu faktiskajā vai juridiskajā adresē vai arī programmu izplatīšanas pakalpojuma sniedzēja publisko elektronisko sakaru tīkla pieslēguma punktā, informēt pakalpojuma sniedzēja pārstāvi par pārbaudi un pēc pakalpojuma sniedzēja pieprasījuma uzrādīt Padomes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka rīkojumu par pārbaudi;
- 2) iepazīstināt pakalpojumu sniedzēju ar publiskā elektronisko sakaru pieslēguma punkta pārbaudes dokumentu (akta un tā pielikumu) saturu un aicināt pakalpojuma sniedzēja pārstāvi ar parakstu apliecināt pārbaudes rezultātus un izdarīt atzīmi, ja pakalpojuma sniedzēja pārstāvis atsakās tos parakstīt;
- 3) atbilstoši kompetencei uzklaut un, ja iespējams, atbildēt uz pakalpojumu sniedzēja jautājumiem par pārbaudes norises kārtību, vai citiem ar televīzijas programmu izplatīšanu saistītiem jautājumiem;
- 4) uzklaut un akta sadaļā “Citas ziņas saistībā SIA/AS “_____” izplatīto programmu pārbaudi.” iekļaut informāciju par pakalpojuma sniedzēja paskaidrojumiem, sūdzībām, priekšlikumiem, ja tādi pārbaudes laikā tiek sniegti;
- 5) sastādīt pārbaudes aktu par pārbaudes neiespējamību (nav iespējams iekļūt pakalpojumu sniedzēja telpās, tajā skaitā policijas klātbūtnē, pakalpojumu sniedzējs atsakās komisiju ielaist telpās, ar pakalpojumu sniedzēju nav iespējams sazināties, t.sk., telefoniski, nav elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārstāvju, kuru klātbūtnē iespējams veikt pārbaudi, Padomei netiek nodrošināta piekļuve faktiskajai pārbaudes vietai, kā arī iespēja pārbaudīt visas televīzijas programmas, kuras pakalpojuma sniedzējs izplata, vai arī gadījumos, kad pakalpojumu sniedzējs nenodrošina tehnisko nodrošinājumu (tālvadības pultis, televizors, monitors utt. nav

darba kārtībā), kā arī citos gadījumos, kuru rezultātā nav iespējams veikt pārbaudi vai veikt to pilnvērtīgi.

- 6) Veicot televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzēju pārbaudi ar tiesneša lēmumu policijas klātbūtnē, Padomei ir pienākums par to izdarīt atzīmi aktā.

3. TELEVĪZIJAS PROGRAMMU IZPLATĪŠANAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI TO DARBĪBAS PĀRBAUDĒ

1. Televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojuma sniedzējam ir pienākums:

- 1) pēc Padomes pieprasījuma sniegt informāciju par tehnoloģiskajiem veidiem, kādos programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzējs nodrošina programmu retranslāciju;
- 2) pēc Padomes pieprasījuma sniegt informāciju par adresi, kurā pakalpojumu sniedzējs pastāvīgi nodrošina Padomei iespēju veikt programmu izplatīšanas pakalpojuma sniedzēja pārbaudi, tostarp, kur iespējams sastapt programmu izplatīšanas pakalpojuma sniedzēja pārstāvjus;
- 3) nodrošināt Padomes komisijai iespēju iekļūt telpās, kur atrodas retranslēto televīzijas programmu pieslēguma punkts;
- 4) sniegt Padomei informāciju par visiem programmu izplatīšanas pakalpojuma sniedzēju pieslēguma punktiem, no kuriem tiek nodrošināta programmu retranslācija abonentiem;
- 5) nodrošināt bezmaksas piekļuvi visām televīzijas programmām, kuras programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzējs piedāvā abonentiem;
- 6) nodrošināt piekļuvi televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumam pilnā apmērā, sniedzot piekļuvi arī par atsevišķu samaksu pieejamām (kodētām) programmām;
- 7) nodrošināt tehniskos palīg līdzekļus pilnvērtīgai pārbaudes veikšanai (televizors, monitors, tālvadības pultis u.c. iekārtas ir darba kārtībā);
- 8) netraucēt Padomes komisijai veikt televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojuma sniedzēja darbības pārbaudi;
- 9) pēc Padomes komisijas lūguma pakalpojuma sniedzējam ir pienākums uzrādīt ar televīzijas programmu izplatīšanu saistītu dokumentāciju (līgumi, lietišķā sarakste u.tml.) vai iesniegt to Padomei komisijas noteiktajā termiņā, par ko tiek izdarīta atzīme akta sadaļā "Citas ziņas saistībā SIA/AS " _____ " izplatīto programmu pārbaudi."

2. Televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojuma sniedzējam ir tiesības:

- 1) pieprasīt Padomes komisijai Padomes rīkojumu par pārbaudi un iepazīties ar to, kā arī izgatavot tā atvasinājumu (nokopējot vai citādā tehniskā veidā iegūstot oriģināla faksimilattēlu);
- 2) uzdot jautājumus un saņemt skaidrojumus par publisko elektronisko sakaru pieslēguma punkta pārbaudes kārtību un citus ar pārbaudi saistītos jautājumus;

- 3) izteikt un pārbaudes akta sadaļā “Citas ziņas saistībā SIA/AS “_____” izplatīto programmu pārbaudi.” iekļaut informāciju par pakalpojuma sniedzēja paskaidrojumiem, sūdzībām, priekšlikumiem, ja tādi pārbaudes laikā tiek sniegti;
- 4) izgatavot pakalpojumu sniedzēja publiskā elektronisko sakaru pieslēguma punkta pārbaudes dokumentu (akta un tā pielikumu) atvasinājumus (nokopējot vai citādā tehniskā veidā iegūstot oriģināla faksimilattēlu).